

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

«15»

листопада

Л.В. Губерський

2020 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕОМОРФОЛОГІЯ ТА ПРИРОДОПІЗНАВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ»**

Редакція 2020

НМК КНУ ім. Тараса Шевченка, протокол 14 від 15.09.2020р.

Рівень вищої освіти: перший

на здобуття освітнього ступеня: бакалавр

за спеціальністю: 106 – Географія

галузі знань: 10 – Природничі науки

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «15» листопада 2020 р.
протокол № 2

Введено в дію наказом ректора від
від «20» листопада 2020 р. за № 660-32

Київ - 2020

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія Голови Державної служби по запасах корисних копалин України доктора геологічних, географічних та технічних наук, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, Заслуженого діяча науки і техніки професора **РУДЬКА Георгія Ілліча**.

Б. Рецензія завідувача кафедри геодезії та картографії Національного університету біоресурсів та природокористування України, Заслуженого діяча науки і техніки України, професора **КОВАЛЬЧУКА Івана Платоновича**.

В. Рецензія провідного наукового співробітника Центру геоінформаційних систем Державного підприємства «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М.Білоконя» кандидата географічних наук **ОЛЕЩЕНКО Анастасії В'ячеславівни**.

ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Герасименко Наталія Петрівна, керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність - фізична географія, кваліфікація - фізико-географ, викладач географії	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.14 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Розвиток зональних ландшафтів четвертинного періоду на території України», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	39	Автор понад 350 наукових та навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 12 монографії. Основними за напрямом є «Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти)» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Четвертинні відклади України (лесово-грунтова формація)» (2017), «Просторово-часова кореляція палеогеографічних умов четвертинного періоду на території України (2010), «Проблеми охорони геологічної спадщини України» (1999 р). Участь у наукових конференціях: 1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.	Університет м. Сарагоса (Іспанія). Сертифікат про участь у роботі проекту «Природні зміни минулого». Назва теми «Глобальні зміни у нашому спільному майбутньому: Перспективи палеонаук». Видано Організаційним Комітетом проекту PAGESв 10 травня 2017.

					<p>2. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>3. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>4. XX Конгрес Міжнародної Спільки дослідників четвертинного періоду ІНКВА, м. Дублін (Ірландія), 25-31 липня 2019 р.</p> <p>5. World Congress on Geology & Earth Science «Providing Innovative Research Methodologies for Geoscience», м. Лондон (Англія), 11-13 липня 2019 р.</p> <p>6. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>7. Central European Conference on Geomorphology and Quaternary Studies, м. Гіссен (Німеччина), 23-27 вересня 2018 р.</p> <p>8. Quaternary Stratigraphy in Karst and Cave Sediments, м. Постойна (Словенія), 11-вересня 2018 р.</p> <p>9. PAGES: Central and Eastern</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>Europe Paleoscience Symposium: from Local to Global, Cluj-Napoca (Romania), 23-24 May 2016 p.</p> <p>10.5th Open Science Meeting PAGES 2017, Сарагоса (Іспанія), 9-13 травня 2017 р.</p> <p>11. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018 р.</p> <p>12. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, м. Чернівці (Україна), 11-13 жовтня 2016 р.</p> <p>13. Fourth Plenary Conference of IGCP 610 Project “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, м. Тбілісі (Грузія), 2-9 жовтня 2016 р.</p> <p>14. INQUA Section on European Stratigraphy workshop, м. Єреван (Вірменія), 3-10 September 2016 р.</p> <p>15. Леси і палеоліт Поділля. XIX Українсько-Польський семінар з вивчення четвертинного періоду, м. Тернопіль (Україна), 23-27 серпня, 2015 р.</p> <p>16. Міжнародний симпозиум</p>	
--	--	--	--	--	--	--

						<p>«Loess deposits in the Earth history» м. Пекін (Китай), 11-16 жовтня 2015 р.</p> <p>17. XIX INQUA Congress, м. Нагоя (Японія), 26 липня - 2 серпня 2015 р.</p> <p>18. Щорічна конференція Геологічної асоціації Америки м. Балтимор (США), 1-4 листопада 2015 р.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 4 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
2.	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	31	<p>Автор 200 наукових і навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Четвертинна геологія» (2019), «Основи урбоекологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоуворюючих відкладів» (2014).</p> <p>Участь у наукових конференціях:</p> <p>1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>2. Monitoring of Geological Processes and Ecological</p>	<p>Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Понідзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p> <p>Університет Казимира Великого в Бидгощі (Польща). Сертифікат про участь у роботі проекту «Міжнародні водні шляхи – безпека та розвиток». Видано 17 червня 2018 р.</p>

					<p>Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>3. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>4. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżnia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р.</p> <p>5. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>6. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>7. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>8. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>9. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-</p>	<p>Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.</p>
--	--	--	--	--	---	---

						<p>Чехія 24-27 травня 2017 р. 10. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, м. Чернівці (Україна), 11-13 жовтня 2016 р. 11. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики», м. Вінниця (Україна), 17–21 травня 2016 р. 12. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів. Є керівником 7 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
3.	Погорільчук Наталія Михайлівна, член проектної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1995 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер-геоморфолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Басейнова організація мезозой-кайнозойського морфолітогенезу північного та центрального Волино-Поділля», доцент кафедри	20	<p>Автор 70 наукових праць, з них 1 підручник, 8 навчально-методичних посібників, 1 монографія. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014 р.). Участь у конференціях: 1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p>	Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Понідзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р. Вроцлавський університет (Польща).

				<p>землезнавства та геоморфології.</p>	<p>2. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>3. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>4. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>5. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>6. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>7. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>8. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича,</p>	<p>Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>м. Чернівці (Україна), 11-13 жовтня 2016 р.</p> <p>9. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики», м. Вінниця (Україна), 17–21 травня 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів.</p>	
4.	Ковтонюк Ольга Володимирівна, член проектної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1997 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер-геоморфолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Геоструктурний аналіз Кіровоградської морфоструктури центрального типу», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	18	<p>Автор 55 наукових праць, з них 1 підручник, 4 навчально-методичних посібники, 2 монографії. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоуюючих відкладів» (2014 р.), «Рахівський район: природа, населення, господарство» (2015).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <p>1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>2. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>3. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba</p>	<p>Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Понідзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p> <p>Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.</p>

					<p>strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżia – stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>4. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>5. 18th International Conference on Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>6. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів, 26-28 квітня 2018. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018.</p> <p>7. Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 15-й річниці НПП «Гуцульщина» «Природоохоронні, історико-культурні та екоосвітні аспекти збалансованого розвитку Українських Карпат», м. Косів (Україна), 8-9 червня 2017 р.</p> <p>8. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>9. Міжнародна наукова</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, м. Чернівці (Україна), 11-13 жовтня 2016 р.</p> <p>10. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики», м. Вінниця (Україна), 17–21 травня 2016 р.</p> <p>11. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

При розробці освітньої програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Геоморфологія та природопізнавальний туризм»

«Geomorphology and Environmental Tourism»

за спеціальністю 106 – Географія

галузі знань 10 – Природничі науки

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 106 Географія Освітня програма: Геоморфологія та природопізнавальний туризм Bachelor Speciality: 106 Geography Geomorphology and Environmental Tourism
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.univ.kiev.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до галузі географічних наук, зокрема геоморфології та природопізнавального туризму, достатніх для ефективного самостійного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 – Природничі науки / 106 Географія / Геоморфологія та природопізнавальний туризм
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з геоморфології та природопізнавального туризму за спеціальністю 106 «Географія». Ключові слова: геоморфологія, палеогеографія, природопізнавальний туризм.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами розвитку галузі природопізнавального туризму, охорони довкілля, збереження пам'яток природи, проектування та інженерно-геоморфологічного вишукування, еколого-геоморфологічної оцінки, прогнозу розвитку несприятливих екзогенних процесів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в закладах освіти, екскурсійно-туристичних компаніях, у проектно-пошукових та науково-дослідних організаціях, виробничих та наукових установах Державної геологічної служби, установах та організаціях, що займаються питаннями надзвичайних ситуацій та екологічної безпеки, установах заповідної справи на посаді спеціаліста відповідно до штатного розпису.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, навчальних та виробничих практик, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, поточний контроль (презентації, тестові завдання, модульні контрольні роботи), диференційовані заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Навички міжособистісної взаємодії. 9. Здатність працювати автономно. 10. Навички здійснення безпечної діяльності. 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проєктів. 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки. 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації. 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати. 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

	<p>10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії геоморфології, організації природопізнавального туризму, а також суміжних та світоглядних наук.</p> <p>ПРН 2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ в цілому та зокрема у галузі геоморфології та природопізнавального туризму.</p> <p>ПРН 3. Пояснювати особливості організації географічного простору залежно від рельєфу, сучасного та давнього геоморфогенезу території.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати географічний потенціал території у зв'язку із геоморфологічною ситуацією, а також для потреб організації та розвитку природопізнавального туризму.</p> <p>ПРН 5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук, зокрема для вирішення завдань геоморфології, палеогеографії та природопізнавального туризму.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, організації та функціонування галузі природопізнавального туризму.</p> <p>ПРН 7. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки в цілому та геоморфосистем зокрема.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, окремих об'єктів і процесів географічної оболонки, для потреб організації та функціонування галузі природопізнавального туризму.</p> <p>ПРН 9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер, що входять до предметної сфери геоморфології та природопізнавального туризму на різних просторово-часових рівнях.</p> <p>ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та можливості для їх досягнення у професійній сфері геоморфології та природопізнавального туризму в тому числі в Україні.</p> <p>ПРН 11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами природничо-туристичних послуг.</p> <p>ПРН 13. Використовувати польові та лабораторні методи для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу а також для оцінювання природничотуристичного потенціалу території.</p>

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі, залучені до виконання програми, мають багаторічний досвід роботи у даній галузі, в т.ч. у міжнародних університетах. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені фахівці-практики, закордонні фахівці
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), лабораторії геоморфології, палеогеографії та геотуристики (проекційний екран, проектор NEC NP13LP), навчально-наукової лабораторії ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень, навчальної лабораторії екології ландшафту (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні, дистильатор водний, піч муфельна, фотокolorиметр, сушильна шафа, мікроскопи).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання бібліотек та фондів Інституту географії, Інституту геологічних наук НАНУ, Національного геологічного фонду НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не передбачено програмою
Міжнародна кредитна мобільність	Не є обов'язковою
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

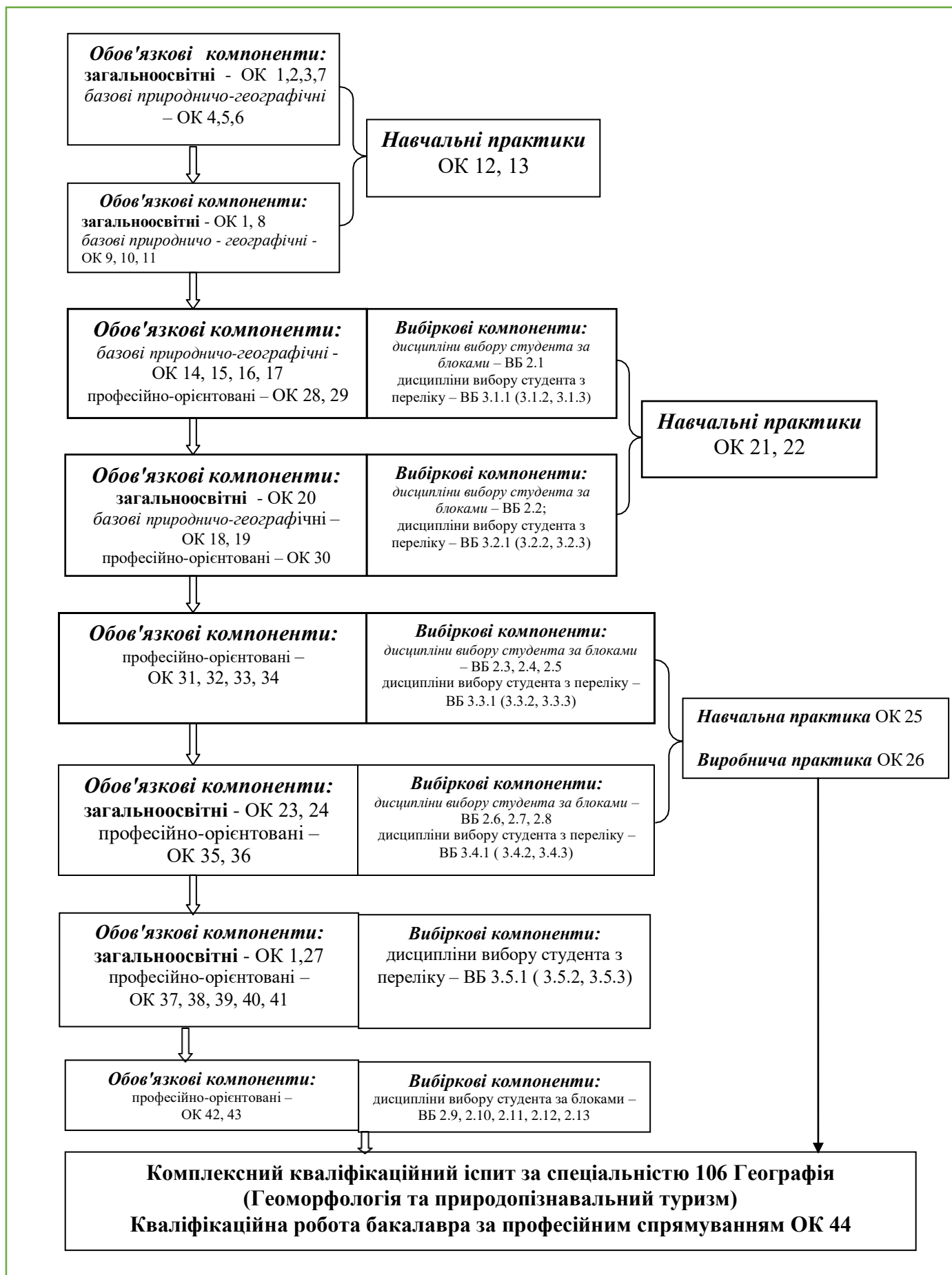
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова для географів	15	Іспит
ОК 2.	Вища математика з основами математичної статистики	4	Іспит
ОК 3.	Хімія з основами геохімії	5	Іспит
ОК 4.	Основи загальної та історичної геології	5	Іспит
ОК 5.	Метеорологія	4	Іспит
ОК 6.	Топографія	3	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	2	Залік
ОК 8.	Фізика з основами геофізики	3	Іспит
ОК 9.	Гідрологія та океанологія	3	Іспит
ОК 10.	Ґрунтознавство	3	Іспит
ОК 11.	Біогеографія	3	Залік
ОК 12.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень	6	Диференційований залік
ОК 12.01	Частина 1 Польова топографічна зйомка	1	Диференційований залік
ОК 12.02	Частина 2 Геологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.03	Частина 3 Метеорологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.04	Частина 4 Гідрологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.05	Частина 5 Ґрунтознавчі дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.06	Частина 6 Біогеографічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 13.	Навчальна практика з методів набуття географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 14.	Геоморфологія	5	Іспит
ОК 15.	Картографія	3	Залік
ОК 16.	Основи геоєкології	4	Іспит
ОК 17.	Фізична географія материків та океанів	4	Залік
ОК 18.	Ландшафтознавство	3	Іспит
ОК 19.	Економічна та соціальна географія світу	3	Іспит
ОК 20.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 21.	Навчальна практика з методів обробки географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 22.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 23.	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3	Залік
ОК 24.	Соціально-політичні студії	2	Залік

ОК 25.	Навчальна практика з методів поширення географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 26.	Виробнича практика	5	Диференційований залік
ОК 27.	Філософія	4	Іспит
ОК 28.	Палеоекологія	3	Іспит
ОК 29.	Основи ГІС	5	Залік
ОК 30.	Вступ до фаху	4	Залік
ОК 31.	Динамічна геоморфологія	3	Залік
ОК 32.	Дистанційне зондування Землі	3	Залік
ОК 33.	Основи ГІС-картографування	4	Залік
ОК 34.	Інженерна, пошукова та екологічна геоморфологія	3	Іспит
ОК 35.	Урбогеоморфологія	3	Іспит
ОК 36.	Структурна геоморфологія	3	Іспит
ОК 37.	Палеогеографія антропогену та четвертинні відклади	5	Іспит
ОК 38.	Рельєф і геологічна будова України	5	Іспит
ОК 39.	Клімат та поверхневі води України	4	Залік
ОК 40.	Ґрунти України	4	Залік
ОК 41.	Біогеографія України	4	Іспит
ОК 42.	Ландшафти України	3	Залік
ОК 43.	Історія розвитку планетарного рельєфу Землі	3	Іспит
ОК 44.	Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням	6	Захист
ОК 45.	Комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю 106 Географія (Геоморфологія та природопізнавальний туризм)	0	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

Вибіркові компоненти ОП			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок</i>			
ВБ 2.1.	Основи природопізнавального туризму	3	іспит
ВБ 2.2.	Природничотуристичні атракції Світу	4	Іспит
ВБ 2.3.	Літолого-петрографічна основа рельєфу	3	Залік
ВБ 2.4.	Класифікація та паспортизація об'єктів природопізнавального туризму	3	Іспит
ВБ 2.5.	Методи геоморфологічних досліджень	5	Іспит
ВБ 2.6.	Морфометричний аналіз рельєфу	3	Іспит
ВБ 2.7.	Ревіталізація природних об'єктів	3	Залік
ВБ 2.8.	Камінь в архітектурі та мистецтві	3	Іспит
ВБ 2.9.	Природничотуристичні атракції України	5	Іспит
ВБ 2.10.	Морська геоморфологія	3	Залік
ВБ 2.11	Спецрозділи з природопізнавального туризму	3	Залік
ВБ 2.12	Природничотуристичне проектування	4	Іспит
ВБ 2.13	Правові та економічні основи природопізнавального туризму	3	Залік
<i>Вибір з переліку</i>			
ВБ 3.1.1.	Латинська мова	3	Залік
ВБ 3.1.2.	Інтернет-ресурс у геоморфологічних та природничотуристичних дослідженнях	3	Залік

ВБ 3.1.3.	Етнокультурні феномени України	3	Залік
ВБ 3.2.1.	Основи логіки	3	Залік
ВБ 3.2.2.	Географія рекреаційних ресурсів	3	Залік
ВБ 3.2.3.	Географія мінеральних ресурсів	3	Залік
ВБ 3.3.1.	Соціологія	3	Залік
ВБ 3.3.2.	Методи дослідження природничотуристичного потенціалу території	3	Залік
ВБ 3.3.3.	Методи рекреаційно-туристичних досліджень	3	Залік
ВБ 3.4.1.	Педагогіка	3	Залік
ВБ 3.4.2.	Основи геоархеології	3	Залік
ВБ 3.4.3.	Методи палеогеографічних досліджень	3	Залік
ВБ 3.5.1.	Психологія	3	Залік
ВБ 3.5.2.	Геоархеологічні пам'ятки України та Світу	3	Залік
ВБ 3.5.3.	Пам'ятки історії розвитку природи антропогену	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Геоморфологія та природопізнавальний туризм» спеціальності 106 Географія проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням.

Комплексний кваліфікаційний іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників відповідно до вимог зазначених у освітньо-професійній програмі спеціалізації. Під час комплексного кваліфікаційного іспиту перевіряються наступні програмні результати навчання, зокрема, знання і розуміння базових понять з теорії геоморфології, організації природопізнавального туризму, а також суміжних та світоглядних наук (ПРН 1); знання і розуміння основних видів географічної діяльності, їх поділу в цілому та зокрема у галузі геоморфології та природопізнавального туризму (ПРН 2); знання особливостей організації географічного простору залежно від рельєфу, сучасного та давнього геоморфогенезу території (ПРН 3); знання та вміння визначати основні характеристики, процеси, історію та склад ландшафтної оболонки в цілому та геоморфосистем зокрема (ПРН 7); знання та вміння аналізувати склад і будову природних і соціосфер, що входять до предметної сфери геоморфології та природопізнавального туризму на різних просторово-часових рівнях (ПРН 9); знання цілей сталого розвитку та можливості для їх досягнення у професійній сфері геоморфології та природопізнавального туризму, в тому числі, в Україні (ПРН 10).

Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням має продемонструвати професійну підготовку студентів у галузі геоморфології та природопізнавального туризму. Вона виконується за матеріалами, які збиралися впродовж виробничої практики й опрацьовувалися в лабораторних умовах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння аналізувати географічний потенціал території у зв'язку із геоморфологічною ситуацією, а також для потреб організації та розвитку природопізнавального туризму (ПРН 4); вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук, зокрема для вирішення завдань геоморфології, палеогеографії та природопізнавального туризму (ПРН 5); вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, організації та функціонування галузі природопізнавального туризму (ПРН 6); вміння застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, окремих об'єктів і процесів географічної оболонки, для потреб організації та функціонування галузі природопізнавального туризму (ПРН 8); вміння використовувати польові та лабораторні методи для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу, а також для оцінювання природничотуристичного потенціалу територій (ПРН 13).

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії (Геоморфологія та природопізнавальний туризм).

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін блоку спеціалізації з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за спеціалізацією не менше як 75 балів, а також кваліфікаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація 3119 – стажист - дослідник (геоморфологія, природопізнавальний туризм).

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12.01	ОК 12.02	ОК 12.03	ОК 12.04	ОК 12.05	ОК 12.06	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
ПРН 1		+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+
ПРН 2				+			+		+									+	+		
ПРН 3				+					+				+				+	+	+		
ПРН 4																					
ПРН 5	+			+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 6						+								+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 7			+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+			+		+
ПРН 8		+	+	+	+			+	+	+		+					+		+	+	+
ПРН 9			+	+	+			+	+	+									+		+
ПРН 10							+												+		
ПРН 11							+														
ПРН 12																					
ПРН 13													+						+		

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
ПРН 1		+		+	+	+			+	+		+			+			+	+	+
ПРН 2	+		+		+		+		+	+				+		+		+		
ПРН 3	+				+	+	+		+	+		+			+	+		+	+	
ПРН 4			+			+	+			+								+	+	
ПРН 5	+	+	+		+	+			+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 6					+				+				+		+	+	+	+	+	+
ПРН 7	+	+				+				+		+			+		+			+
ПРН 8		+										+	+		+	+		+		+
ПРН 9	+	+	+			+				+										
ПРН 10						+	+	+		+				+				+	+	
ПРН 11				+			+	+		+	+			+						
ПРН 12							+			+										
ПРН 13										+					+			+		

	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10
ПРН 1	+		+	+	+	+	+		+	+				+		+			
ПРН 2		+	+						+	+				+					+
ПРН 3	+	+	+				+		+		+							+	+
ПРН 4		+						+		+	+		+	+				+	
ПРН 5	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6		+						+						+	+				+
ПРН 7	+	+	+	+	+	+	+		+					+					+
ПРН 8			+	+		+		+				+		+	+				+
ПРН 9		+	+	+		+	+		+	+	+					+	+	+	+
ПРН 10									+				+			+			+
ПРН 11																			
ПРН 12										+			+			+	+		
ПРН 13	+							+				+		+	+		+		+

	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 3.1.1	ВБ 3.1.2	ВБ 3.1.3	ВБ 3.2.1	ВБ 3.2.2	ВБ 3.2.3	ВБ 3.3.1	ВБ 3.3.2	ВБ 3.3.3	ВБ 3.4.1	ВБ 3.4.2	ВБ 3.4.3	ВБ 3.5.1	ВБ 3.5.2	ВБ 3.5.3
ПРН 1	+	+	+			+					+	+		+	+			+
ПРН 2	+			+			+	+	+									
ПРН 3				+							+	+					+	+
ПРН 4	+	+						+			+	+						
ПРН 5		+			+			+			+	+		+	+		+	+
ПРН 6	+	+			+						+	+			+			
ПРН 7									+									+
ПРН 8		+							+					+	+			
ПРН 9						+					+	+		+	+		+	
ПРН 10	+	+	+			+		+		+			+			+		
ПРН 11			+							+			+			+		
ПРН 12	+	+	+					+								+		
ПРН 13		+									+	+						+